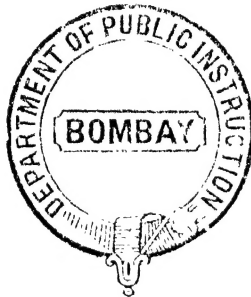

३५२२

ऊननुं गुंथवाना नमूना तथा
नियमोनं पुस्तक.

श्री भव विद्या आश्रम.

The Department of Public Instruction, Bombay.

SPECIMENS AND RULES
OF
KNITTING IN WOOL.

COMPILED FROM VARIOUS SOURCES

BY

MRS. McCLELLAND.

DEPARTMENTALLY REVISED

SECOND EDITION. - 3,000 Copies.

*Registered for Copyright under the Government of India's
Act XXV. of 1867.*

B o m b a y :
GOVERNMENT CENTRAL BOOK DEPÔT.

1888.

[All rights reserved.]

Price 1½ Anna.

PREFACE.

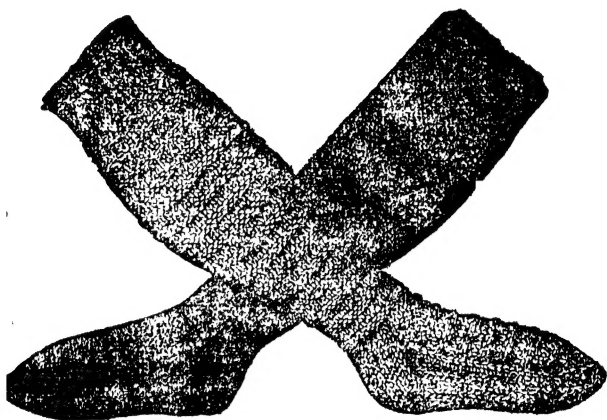
THE Department is indebted to MRS. McCLELLAND, of Jamnagar, in Kathiawad, for this little work on Knitting. Mrs. McClelland is a lady well known in the Province for her successful and disinterested labours on behalf of Female Education in the State where she resides ; and the presentation of this little book has not only laid the Educational Department under an additional obligation to her, but has conferred a great boon on the female teachers and school-girls of Gujarat, who were much in need of a work of the kind.

મુંબાઈ ઈલાકાનું સરકારી કેળવણીખાતું.

ઝનનું ગુંથવાના નમૂના તથા નિયમોનું પુસ્તક.

જુદા જુદા અંથોપરથી રચનાર

મિસિસ માક્કલેલાંડ.

કેળવણીખાતા તરફથી સુધાર્યું.

ખીજી આવૃત્તિ.— ૩,૦૦૦ પ્રત.

દ્વિતીય સરકારના સને ૧૮૬૭ ના રૂપ મા આકલ પ્રમાણે નોંધાવ્યું.

મુંબાઈ:

સરકારી મધ્ય જીક ડીપો.

સને ૧૮૮૮.

(સર્વે હક્ક સરકારે સ્વાધીન રાખ્યાછે.)

કીમત દોઢ આના.

પ્રસ્તાવના.

કાઠીઆવાડના જામનગર સંસ્થાનમાં રહેનારી મિસિસ માક-
કુલેલાંડે ગુંથવાના વિષય સંબંધો આ લઘુ પોથી રચીએ તેથી
કેળવણીઆતાપર તેનો આભાર થયોએ. એ સમારી જે સં-
સ્થાનમાં રહેએ તે સંસ્થાનમાં સ્ત્રીકેળવણીને માટે નિસ્પૃહતાથી
અને ફતેહમંદીથી તે અમ લેએ તેથી કરીને તે પ્રાંતના લોકો
તેને સારી પેઠે ઝાળએએ. આ નાના પોથી પ્રસિદ્ધ કરીને તેએ
કેળવણી આતાપર વિશેષ આભાર કર્યોએ એટલુંજ નહિ, પણ
ગૂજરાતની કન્યાશાળાઓની જે સ્ત્રીશિક્ષકો અને છોડાઓને
એ પ્રકારના પુસ્તકની ઘણી ખોટ હતી તેમને મોટું વરદાન
આપ્યુંએ.

અનુક્રમણિકા.

	પાનું.
(૧) એક સોયા વડે ટાંકા બનાવવા વિષે.....	૧
(૨) બે સોયા વડે ટાંકા બનાવવા વિષે.....	૩
(૩) ગોળ ગુંથવું	૪
(૪) ગુંથવાના ટાંકા વિષે	૫
(૫) ગલપેટા બનાવવા વિષે.....	૮
(૬) બાળકનાં મોઝાં (બૂટ) બનાવવા વિષે.—નંબર ૧ લો. (એક મહિનાની ઉંમરનાનું)	૧૦
(૭) બાળકનું મોઝું (આઠ કે દશ મહિનાની ઉંમરનાનું) ...	૧૩
(૮)—બાળકના ટોપી કે નતીઓ (છૂડ) બનાવવા વિષે નંબર ૧ લો	૧૫
(૯) બાળકની ટોપી કે નતીઓ (છૂડ) બનાવવા વિષે —નંબર ૨ નો.....	૧૮
(૧૦) બાળકનું મોઝું (બેથી ચાર વરસની ઉંમરનાનું) ...	૨૦
(૧૧) બાળકનું ઝબલું (ત્રણ અથવા ચાર વરસની ઉંમરનાનું)	૨૩
(૧૨) ચોળી બનાવવા વિષે	૩૦
(૧૩) શાલ ગુંથવા વિષે	૩૪
(૧૪) ડાયામંડ નમૂનો (શાલ બનાવવાના કામનો)	૩૫
(૧૫) ટ્યુલિપ , , ...	૩૬
(૧૬) ફેધર નમૂનો (મોઝાંના ઉપલા ભાગને માટે)	૩૮
(૧૭) શેલ , , ...	૩૯
(૧૮) ગોથિક , , ...	૩૯
(૧૯) સિલિ લીફ નમૂનો , ...	૪૦

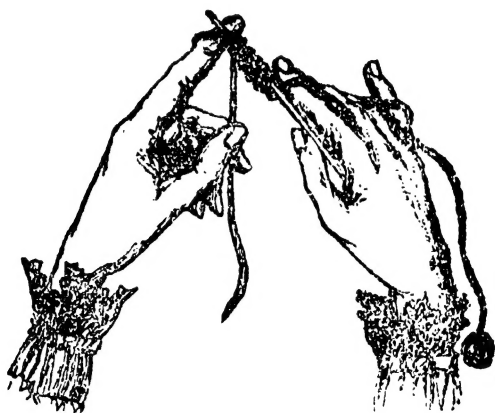
૩૫૨૮

ઝનનું ગુંથવાના નમૂના

તથા

નિયમોનું પુસ્તક.

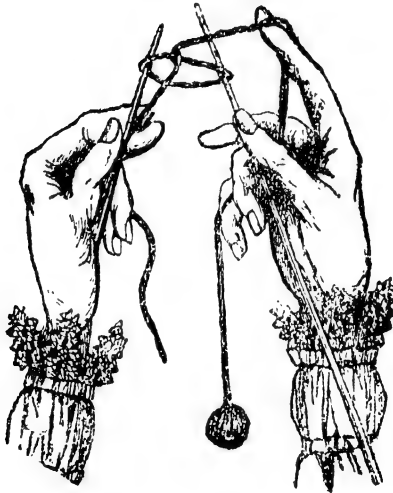
(૧). એક સોયાવડે ટાંકા બનાવવા વિષે.

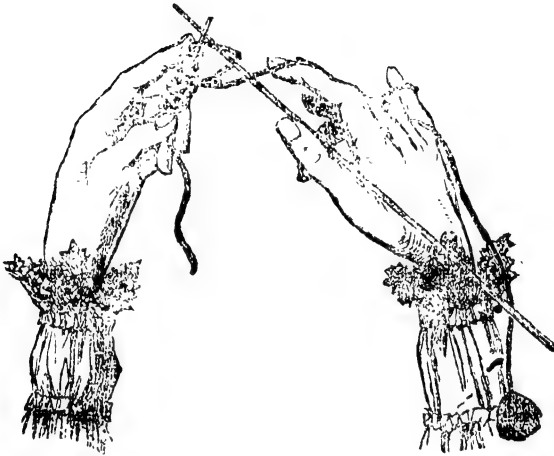
ડાબા હાથની તર્જની (અંગૂઠાની જોડેની આંગળી)
ઉપર એક વાર દોરે વીંટળા. (આકૃતિ જુઓ). ઊનના
એક છેડે ડાબા હાથના અંગૂઠાની ને તર્જની વચ્ચે ઝાલો.
જેવી રીતે હાથમાં કલમ ઝાલોછો તેવી રીતે સોયા જમણા

હાથમાં પોચો ઝાલો. ઊનનો બાકીનો ભાગ જમણા હાથની તર્જની ઉપર અને ટચલી આંગળી ઉપર વચલી ને અનામિકા (ટચલી આંગળીની જોડેની આંગળી) ની નીચે રાખો. ઊનની નીચેનો સોયો ડાબા હાથની તર્જની ઉપર ડાબી મેરથી જમણી તરફ લઈ જાઓ. જમણા હાથની તર્જની લગાર હલાવીને જમણા હાથનું ઊન સોયા ઉપર લઈ જાઓ. આંગળી ઉપર જે ગાંઠમાં સોયો ધાલ્યો હતો તે ગાંઠની નીચે સોયો આવે તે માટે વીંટાળેલા ઊન સાથે સોયાને ડાબી મેર ખેંચો. ડાબા હાથની તર્જની ઉપરથી દોરો સરકાવો. તે ગાંઠવાળો અંટસ ટાકો થશે. પહેલેથી ફરીને કરો.

(૨). પહેલા ટાંકા.

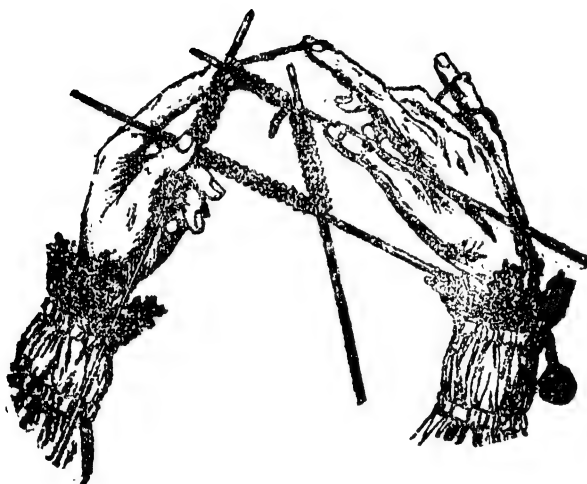

બે સોયાવડે ટાંકા બનાવવા વિષે.

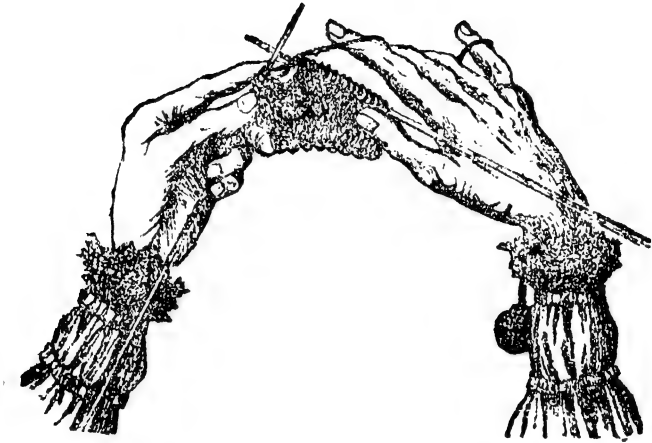
દોરાના છેડા પાસે ડાબા હાથના સોયા ઉપર ગાંઠ લઈ જાઓ. એક સોયાથી ગુંથવા માટે જે સૂચના આપીએ તે પ્રમાણે જમણા હાથનો સોયો ઝાલવો. સોયો ડાબા હાથની જમણી તરફ એમ ગાંઠમાં ધાલી, અને જમણા હાથનો સોયો ડાબા હાથના સોયાની નીચે રાખવો*. આ સોયા ઉપર ડાબા અને જમણા હાથના સોયાની વચ્ચે બેન લઈ જાઓ. જમણી મેર ગાંઠને ઉપર ખેંચો. હવે જમણા હાથનો સોયો ઉપર ખેંચો, તે ડાબા હાથનો સોયો ગાંઠની ડાબી બાજુમાં ધાલીને તે ઉપરનો ટાંકો ડાબા હાથના સોયા ઉપર લઈ જાઓ. ગાંઠ માંડેલો જમણા હાથનો સોયો ખીજે ટાંકો રાફ કરવાને તૈયાર રાખવો. જેટલા ટાંકા ફેંચવા હોય તેટલા ટાંકાને માટે* થી ફરી ફરીને કરો.

(૩). ગોળ ગુંથવું.

ગોળ ગુંથવાને ચાર સોયા (પિન્સ) જોઈએ. ત્રણ સોયા માંના દરેક સોયા ઉપર જોડલા ટાંકા કરવા હોય તેના ત્રીજા ભાગ જોડલા ટાંકા કરે. પછી જે પહેલા ટાંકો બનાવ્યો હતો તેમાં ગુંથીને ચોથા સોયા વડે ગોળ જોડવું. અને ગોળ ગુંથ્યા કરવું.

(૪). ગુંથવાના ટાંકા વિષે.

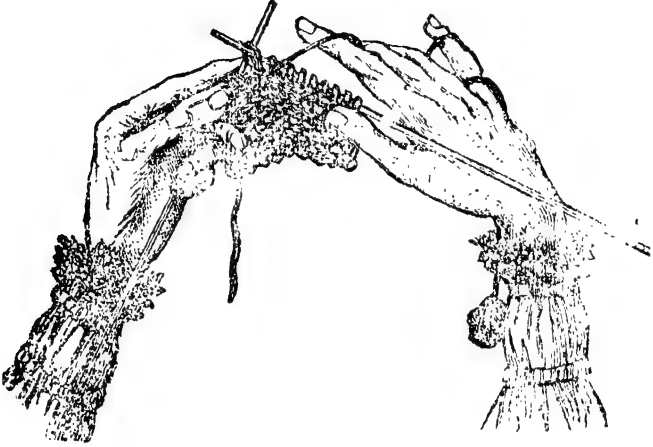

મારા વાંચનારે 'પ્લેન' ગુંથવા વિષે જાણવું જોઈએ, કેમકે એ બાબત કોઈ ચોપડીમાંથી કદી શીખાય તેમ નથી.

સાધારણ ટાંકો એટલે તમારા જમણા હાથની સોયથી તમારા ડાબા હાથની સોય ઉપર એક ટાંકો અથવા એક ગાળો બિટાવેલા.

ટાંકાની ડાબી બાજુમાંથી તમારે તે ગાળો પકડવો; અને પછીવડેથી તેના ઉપર એટલે સોય ઉપર ૧ દોરો મૂકવો; અને તમારા જમણા હાથની સોય જુના ટાંકામાંથી કાઢીને નવા ટાંકા ઉપર મૂકો. આપણા નમૂનામાં આ સાધારણ ગુંથવાને 'પ્લેન' ગુંથવું કહેછે.

પર્લ ગુંથવું.

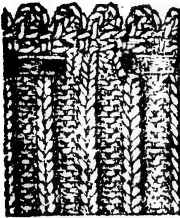
‘પ્લેન’ ગુંથવાથી બિલટું કરવું, તેને ‘પર્લ’ ગુંથવું કહેછે. દોરાને સોય આગળ લાવો; અને જમણી બાજુએથી ટાંકાને પકડો. સોયની આસપાસ દોરો લો, અને નવા ટાંકાને તમારી પાસેથી બહાર કાઢો; ‘પ્લેન’ ગુંથવામાં જેમ તમે તમારા તરફ કાઢોછો, તેમ નહિ. આ નમૂનામાં આ ટાંકાને ‘પર્લ’ ટાંકો કહેછે.

આ તમામ નમૂનામાં દરેક હારને પહેલો ટાંકો ગુંથ્યા વગર સોય ઉપરથી સરકાવી દેવો.

એક વધારે ટાંકો લેવો હોય તો બે ટાંકાની વચ્ચે દોરો બાંધવો અને તેમાં ગુંથવું; એ પ્રમાણે તમારી સોય ઉપર નવો ટાંકો થશે.

સોયની આગળ દોરો લાવવાથી ગુંથણમાં છદ્દ બનાવવો, અને બે ટાંકાને એકઠા કરવા તેને ‘આપન’ ગુંથવું કહેછે.

ખીજી હાર પ્લેન ગુંથવી; અને તેમ કરવાથી છેદ પહેલા તમને જણાશે. આવા છેદની હાર કસ કાઢવાને કામની છે.

‘શ્ચિર્માપ’ ટાંકા. ચ્મવા ટાંકા બનાવવા હોય ત્યારે હમેશા બેકી ચ્માંકડાના ટાંકા બનાવવા. પ્લેન ગુંથવામાં ચ્મક ટાંકો દરેક હારની પહેલાં અને છેલ્લે આવેલો. બે ટાંકાની શ્ચિર્માપની ચ્મક ઊભી લીટી થાયછે. ચ્મ પ્રમાણે શ્ચિર્માપની

પાંચ ઊભી લીટીનેમાટે બાર ટાંકા બનાવવા અને નીચે પ્રમાણે ગુંથો:—

પહેલી હાર—ચ્મક ટાંકાને સરકાવો.* સાયની આગળ ચ્મટલે સામે તમારો દોરો લાવો. ગુંથ્યા વગર ચ્મક ટાંકો સરકાવો; અને ચ્મક ટાંકો પ્લેન ગુંથો.* આ નિશાનીથી પાંચ વખત ફરીથી ચ્મજ પ્રમાણે કરવું. તમારી સાય ઉપર ચ્મક ટાંકા બાકી રહેશે. પ્લેન ગુંથો. હવે તમારી સાય ઉપર ૧૩ ટાંકા થશે.

ખીજી હાર—ચ્મક ટાંકાને સરકાવો.* સાયની સામા તમારો દોરો લાવો. ગુંથ્યા વગર ચ્મક ટાંકો સરકાવો; બે ટાંકા ચ્મકડા ગુંથો.* આ નિશાનીથી પાંચ વાર ફરીથી ચ્મજ પ્રમાણે કરવું. અને છેલ્લો ટાંકો પ્લેન ગુંથો. આ ખીજી હાર પ્રમાણે ચ્મ પછીની દરેક હાર ચાલશે. પૂરું થયે કાઢી નાંખો; ચ્મવી રીતે કે ચ્મક ટાંકો પ્લેન. બે ટાંકા ચ્મકડા કરો; ચ્મ પ્રમાણે કરવાથી પહેલ પહેલાં જટલા ટાંકા હતા, તેટલાજ હવે બાર રહેશે.

ગુંથણ પૂરું કરવું કે કહાડી નાંખવું હોય તો નીચે પ્રમાણે કરવું:—

બે ટાંકા પ્લેન ગુંથો. ચ્મમાંનો પહેલો ટાંકો ખીજી ટાંકા-

પરથી કહાડી નાંખો. ખીજે ટાંકો પ્લેન ગુંથો. એમાંના પહેલો ટાંકો ખીજા ટાંકા પરથી કહાડી નાંખો.

સોયપર ફક્ત એક ટાંકો રહે ત્યાંલગી એમ ફરી ફરીને કરો. છેલ્લા ટાંકામાંથી બેન પરોવીને મળખૂત સાંધીલો.

શીખનારાએ પોતાનું નવું ગુંથણકામ શરૂ કરતા પહેલાં આ ટાંકા ઉપર મહાવરો કરવાથી કાયદો થશે; કેમકે એમાં બ્રહ્મ પોતે તો તે સુધરવી કહણુ છે; અને વળી તે ગુંથણનો દેખાવ પણ ધણો બગડશે. નમૂનામાં ગુંથવાના ટાંકાની હારને 'હાર' નામ આપ્યુંછે; અને ખિચ્છાપ ટાંકાથી જે બોલી લીટીએ બનેછે તેને 'બોલી લીટી' એવું નામ આપ્યુંછે.

ગુંથવામાં, ગુંથણને સાફ અને ચોખ્ખું રાખવાની ધણી જરૂર છે. કટાઈ ગયેલી સોય બેનમાં વાપરવામાં આવેછે, તે બેનને તદ્દન બગાડી નાંખેછે. એક મોટો રૂમાલ અથવા ચોખ્ખી કોથળી હોય તો સાફ; અને તેમાં ગુંથણકામ હમેશા રાખવું. રૂમાલ હોય તો સાથી સાફ; કેમકે જ્યારે કામ કરતાં હોય, ત્યારે તેને નીચેથી પાથરીને મુકાય, અને તેમાં ગુંથણ સાફ અને ચોખ્ખું રહે.

(૬). ગલપટો બનાવવા વિષે.

બેનની ચાર આંટી અને હાથીદાંતની સોય એમાં જોડાએ છે. ૩૬ ટાંકા બનાવો; અને ખિચ્છાપ ટાંકા ગુંથો.

૧ લી હાર—એક ટાંકાને સરકાવો. * સોયની સામા તમારો દોરો લાવો; ગુંથ્યા વગર એક ટાંકો સરકાવો; અને એક પ્લેન ટાંકો ગુંથો. * આ નિશાનીથી તમારી સોય ઉપર છેલ્લા ટાંકા સ્થંધી ફરીથી એજ પ્રમાણે કરો. છેલ્લો ટાંકો પ્લેન ગુંથો.

૨ જી હાર—એક ટાંકાને સરકાવો. * સોયની સામા તમારો દોરો લાવો. ગુંથ્યા વગર એક ટાંકો સરકાવો; બે

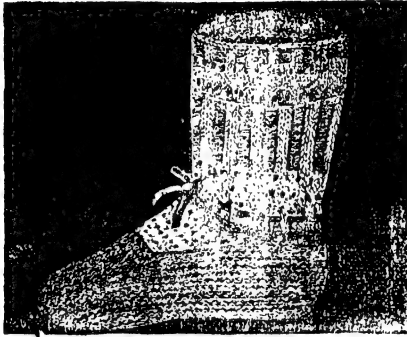
ટાંકા ચ્મકદા ગુંથો. * આ નિશાનીથી તમારી સાયથી છેલ્લા ટાંકા સ્વધી કરીથી ચ્મજ પ્રમાણે કરો. છેલ્લો ટાંકો પ્લેન ગુંથો. તમારું ગુંથણ ચ્મકવાર લાંબું થાય ત્યાંસ્વધી ખીજી હાર મુજબ કર્યા કરવું. ત્યાર પછી કાઢી નાંખો.

હવે બંને બાજુને લંબાઈ ચ્મથી વાળો; અને તેજ જાતના ઊનના દોરાથી સફાઈબંધ ચ્મકડું શીવીલો. આ પૂરે થયે ગુંથણને ઊલટાવી નાંખો ચ્મટલે અંદરની બાજુ બહાર લાવો; તેમાં શીવણને ચ્મક પડખે રાખો; જેથી ગલપટો પહેરવાની વ્યવસ્થા તે દેખાશે નહિ; તે પછી બધા ટાંકાને સાય ઉપર ચ્મકદા કરીને ચ્મક દોરાથી પરોવવા અને ગલપટાને ચ્મક છેડે બંધ કરો; અને આ છેડાની વચ્ચેમાં ચ્મજ રંગનું ચ્મક મોટું ધ્રુમતું બનાવો.

આ નમૂનામાં જો દરેક છેડે ચ્મકેક સરેદ મગજી મૂકવામાં આવે તો ધ્યાનું સારું; અને તે નીચે મુજબ થાયછે:—

૩૫ ટાંકા બનાવો; અર્ધમાપ ટાંકાની છ લાલ હાર ગુંથો; સરેદ ઊન સાંધો; અને ચ્મક હાર સરેદ આગળ અને પાછળ ગુંથો. તે પછી લાલ ઊનની ચ્મક હાર આગળ અને પાછળ ગુંથો; તે પછી ખીજી સરેદ હાર આગળ ને પાછળ ગુંથો; તે પછી બે લાલ હાર આગળ ને પાછળ ગુંથો; તે પછી સરેદ પાંચ હાર આગળ ને પાછળ ગુંથો; તેમાં જુદા જુદા રંગની હાર વચ્ચેમાં મૂકવી ન મૂકવી તે તમારી મરજી ઉપર છે; પછી બે લાલ હાર આગળ ને પાછળ ગુંથો; ચ્મક સરેદ હાર, ચ્મક લાલ, અને ચ્મક ખીજી સરેદ ઉપર પ્રમાણે કરો. હવે ગલપટાને જોઈ ચ્મ તેટલી લંબાઈનો ગુંથો અને આ મગજી મુજબ ખીજી છેડે ચ્મજ પ્રમાણે કરવું. તે પછી સીવીદો, અને લાલ અને તેમાં સરેદ ઊન મેળવીને કૂમતાં બનાવો; ચ્મટલે ગુંથણ પૂરું થયું.

(૬). બાલકના મોજાં (બૂટ) બનાવવા વિષે.

નંબર ૧ લો.

(એક મહિનાની ઉમરનાનું.)

એડેલુક્રીઅનનું ક્રીબું બિન આ કામને માટે સૌથી મારું છે, પણ બાલિન જાતનું બિન પણ ચાલશે. એડેલુક્રીઅન બિનની બે આંટીની ત્રણ જોડ મેળું બનશે.

આસમાની બિનની એક આંટી અને ધોળા બિનની એક આંટી અને ખરા લોઢાની સોયની એક જોડ જોડ/એ; લોઢાની સોયને બદલે ઘણી બારીક અથવા ક્રીણી હાથીદાંતની સોય વધારે સારી પડશે.

૫૭ ટાંકા બનાવો.

૫૯લી હાર—પ્લેન ગુંથો.

બીજી હાર—એક ટાંકો પ્લેન ગુંથો; એક ટાંકો વધારે ઉઠાવો; ૨૭ ટાંકા પ્લેન ગુંથો; એક ટાંકો વધારે ઉઠાવો; એક ટાંકો પ્લેન ગુંથો; એક ટાંકો વધારે ઉઠાવો; ૨૭ ટાંકા પ્લેન ગુંથો; એક ટાંકો વધારે ઉઠાવો; છેલ્લા ટાંકો પ્લેન ગુંથો.

ત્રીજી હાર—તમામ પ્લેન ગુંથો.

ચોથી હાર—૩૦ ટાંકા પ્લેન ગુંથો; એક ટાંકો વધારે ઉઠાવો; ૩૦ ટાંકા પ્લેન ગુંથો; બીજા એક ટાંકો વધારે ઉઠાવો; હવે તમારી સાય ઉપર ૬૨ ટાંકા ગણી લેવા.

પાંચમી હાર—પ્લેન ગુંથો.

છઠી હાર—૩૧ ટાંકા પ્લેન ગુંથો; એક ટાંકો વધારે ઉઠાવો; એક ટાંકો પ્લેન ગુંથો; એક બીજા ટાંકો વધારે ઉઠાવો. ૩૧ ટાંકા પ્લેન ગુંથો. હવે તમારી સાય ઉપર ૬૫ ટાંકા ગણી લો.

સાતમી હાર—સઘળું પ્લેન ગુંથો.

આઠમી હાર—૩૨ ટાંકા પ્લેન ગુંથો; એક ટાંકો વધારે ઉઠાવો; એક ટાંકો પ્લેન ગુંથો; એક બીજા ટાંકો વધારે ઉઠાવો. ૩૨ ટાંકા પ્લેન ગુંથો. હવે તમારી સાય ઉપર ૬૭ ટાંકા થશે.

નવમી હાર—પ્લેન ગુંથો.

દશમી હાર—૩૩ ટાંકા ગુંથો. એક વધારે ટાંકો ઉઠાવો. એક ટાંકો પ્લેન ગુંથો; બીજા એક ટાંકો વધારે ઉઠાવો; ૩૩ ટાંકા પ્લેન ગુંથો. હવે તમારી સાય ઉપર ૬૯ ટાંકા થશે.

અગીઆરમી હાર—પ્લેન ગુંથવું.

બારમી હાર—૩૪ ટાંકા પ્લેન ગુંથો; એક ટાંકો વધારે ઉઠાવો; એક ટાંકો પ્લેન ગુંથો; બીજા એક ટાંકો વધારે ઉઠાવો; ૩૪ ટાંકા પ્લેન ગુંથો. હવે તમારી સાય ઉપર ૭૧ ટાંકા થશે.

તેરમી હાર—પ્લેન ગુંથવું.

ચૌદમી હાર—૩૫ ટાંકા ગુંથો; એક ટાંકો વધારે ઉઠાવો; એક ટાંકો પ્લેન ગુંથો; એક બીજા ટાંકો વધારે ઉઠાવો; ૩૫ ટાંકા પ્લેન ગુંથો. હવે તમારી સાય ઉપર ૭૩ ટાંકા થશે.

પંદરમીથી એકવીસમી સુધી સાત હાર પ્લેન ગુંથો.

બાવીસમી હાર—૪૨ ટાંકા પ્લેન ગુંથો ; પછી બે ટાંકા એક કરો ; એથી ગુંથવા વગરના ૨૯ ટાંકા સોય ઉપર થશે. એ ટાંકા ગુંથવા નહિ. હવે ગુંથણને ફરવો, અને ૧૨ ટાંકા પ્લેન ગુંથો ; તે પછી ૧૩ મા અને ૧૪ મા ટાંકાને એક કરો ; હવે દરેક બાજુ ઉપર ૨૯ ટાંકા રહેશે. અને વચ્ચે ૧૩ ટાંકા રહેશે. આ વચ્ચેના ૧૩ ટાંકાને આગળ ને પાછળ ગુંથો ; અને વચ્ચેના ૧૩ ટાંકાની દરેક બાજુ ઉપર બ્યાંસુધી ૨૩ ટાંકા ફક્ત રહે ત્યાંસુધી ૧૩ મા અને ૧૪ મા ટાંકાને હમરે આ એક કરો.

હવે તમારે આસમાની બેન કાપી નાંખો ; અને ઘોળું સાંધો ; ફરી પાછા તેજ આર ટાંકા પ્લેન ગુંથવા ; તેમાં ૧૩ મા ટાંકા આગળ બે ટાંકાને એક કરો. હવે દરેક ૧૩ મે ટાંકે બે ટાંકા એક કરવા, ને હવે તમારી પાસે એક આસમાની અને એક ઘોળો ટાંકો રહેશે, અને હવે વચ્ચેના ૧૩ ટાંકાની બંને બાજુએ પંદર પંદર ટાંકા રહેશે. એટલું થયાથી મોજાનું આલું પૂરું થયું. બધા ટાંકા એક સોયપર લેવા. હવે તમારી સોય ઉપર કુલ ૪૩ ટાંકા રહેશે. તમારા બેનને કાપી નાંખો અને તમારી સોય ઉપર પહેલા ટાંકાથી કરવા માંડો અને મોજાના પગ (ઉપલો ભાગ) કરો.

૧ લી હાર—૮૩ ટાંકા પ્લેન ગુંથો.

૨ જી હાર—૩૪ ટાંકા પ્લેન ગુંથો. દોરાને સોયની સામા લાવો અને બે ટાંકાને એક કરો ; ત્રણ ટાંકા પ્લેન ગુંથો. દોરાને આગળ લાવો અને બે ટાંકાને એક કરો ; એ પ્રમાણે હાર પૂરી થતાં સુધી કરવું. આ હારનું નામ ‘એપન’ હાર છે. અને એથી મોજાની બાંધવાની દોરીને માટે છે. પોછે.

૩ જી હાર—૪૩ ટાંકા પ્લેન ગુંથો. ૨૦ હાર સુધી પ્લેન ગુંથો. હવે મોજાને પૂરું કરતાં સુધી એ પ્રમાણે ગુંથો.

૧ લી હાર—૩ ટાંકા પ્લેન ગુંથો; તે પછી એ ટાંકા પર્લ ગુંથો; તે પછી ૩ ટાંકા પ્લેન ગુંથો; પછી ૨ ટાંકા પર્લ. એ પ્રમાણે હાર પૂરી થતાં સૂધી કરો.

૨ છ હાર—૩ ટાંકા પર્લ ગુંથો; તે પછી એ ટાંકા પ્લેન; તે પછી ૩ ટાંકા પર્લ; પછી ૨ ટાંકા પ્લેન, ઇત્યાદિ. એ પ્રમાણે હાર પૂરી થતાં સૂધી કરવું. આ એ હારને છ વખત ફરીથી ગુંથો. બધી મળીને આઠ હાર થશે. ત્યાર પછી કાઢી નાંખો. એટલી સંભાળ રાખવી કે પ્લેન ટાંકાની ઊભી લાંટી થશે. અને પર્લ જેમ છે તેમજ રહેશે.

હવે ખૂટતે સફાઈથી અવળી બાજુએ શીવીશો. અવળી બાજુ તેજ કે જેના આસમાની ગુંથણ ઉપર ઘોળા ટાંકા દેખાયછે. આસમાની જોડાને આસમાની ઊનથી શીવો અને ઘોળાં જોળાં ઘોળાં ઊનથી શીવો; અને કન્વાસ (કંતાન) ની સાથથી ઊનના બધા રહેલા કટકાને અંદર સમાવીદો. ૫૦ મે ઇનફોરેની એક બાંધવાની દોરી બનાવો અને ધુંટીની આસપાસ છેદમાં પરોવો અને દરેક છેડે નાનું નાનું ડૂમવું મૂકો. જે સાંકડી પટ્ટી મળી આવે તેા આવી દોરીઓ બનાવવાને તે ઘણી સાફ છે.

(૭). બાલકનું મોજું.

(આઠ કે દશ મહિનાની ઉંમરનાનું).

ગુંથવાનાં સાધનો—આસમાની, ખુલ્લા રાતા, અથવા ગુલાખી ઊભની છ આંટી, ઘોળા ઊનની ૧૨ આંટી અને એક જોડી સાધારણ કદની ખરા લોઢાની ગુંથવાની સાય.

ઊન અડધો અડધ ચીરો.

રંગીત ઊનના ૫૬ ટાંકા બનાવો.

એક હાર પ્લેન ગુંથો.

એક હાર પર્લ ગુંથો.

એક હાર પ્લેન ગુંથો.

એક હાર પર્લ ગુંથો.

ધોળું ઊન સાંધો. એક હાર પર્લ ગુંથો. હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે નમૂનો કરવા માંડો :—

પહેલી હાર—* એ પ્લેન ગુંથો. ઊન અગાડી લાવો. ગુંથ્યા વગર એક ટાંકો સરકાવો. એક ગુંથો. ગુંથ્યા વગરનો સરકાવેલો ટાંકો ગુંથેલા ટાંકા ઉપરથી કહાડીલો. * આ નિશાનીથી હારના છેડા સ્થંધી ફરી કરો.

બીજી હાર—* એ પર્લ ગુંથો. સાય ઉપર ઊન વીંટો. એ ટાંકા સાથે પર્લ ગુંથો. * આવી નિશાનીથી હારના છેડા લગી ફરીને કરો.

ધોળા ઊનમાં આશરે એ ઇંચ ગુંથાય ત્યાંસ્થંધી આ એ હાર ફરીને કરવી જોઈએ.

આસમાની ઊન સાંધો. એ હાર પ્લેન ગુંથો. પછી

* ત્રણ ગુંથો. ઊન અગાડી લાવો. એ ટાંકા સાથે ગુંથો.

* આ નિશાનીથી હારના છેડા સ્થંધી ફરીને કરો. આથી દોરી પરોવવાને તથા પગમાં માણું પહેર્યું હોય તે-વારે ઘુંટીની આસપાસ આંધી લેવાને કાણું પડે છે.

એક હાર પ્લેન ગુંથો. ધોળું ઊન સાંધીને

એક હાર પ્લેન ગુંથો.

એક હાર પર્લ ગુંથો.

એક હાર પ્લેન ગુંથો.

એક હાર પર્લ ગુંથો.

હવે પગની પાટલીના ઊંચા ભાગને માટે ટાંકાના ભાગ પાડવા પડશે. ગુંથ્યા વગર ખાલી સાય ઉપર ૨૧ ટાંકા કહાડીલો.

એ પછીના ૧૪ ટાંકા ધોળા ઊનમાં વારાશરતી પ્લેન અને પર્લ એક ઇંચ ગુંથો. આસમાની ઊન સાંધો. અને સવળી બાજુએ દશ લીટી અથવા હાર ગણી શકાય ત્યાં

લગી આગળ અને પાછળ પ્લેન ગુંથો. હવે પગની પાટ-
લીના ઊંચા ભાગના દરેક પડખાના ૨૦ ટાંકા ઉપાડી
લેવા જોઈએ.

બધા એટલે ૯૬ ટાંકા એક સાય ઉપર મુકો. ગુંથણની
સવળી બાજુ ગુંથનારના બણી રાખવી જોઈએ. સવળી
બાજુએ ચાર હાર ગણી રાકાય ત્યાં લગી આસમાની
ગિનથી આખી હાર આગળ અને પાછળ પ્લેન ગુંથો.

૫ મી હાર.—૪૯ અને ૫૦ મા ટાંકા ભેગા ગુંથો. આઠેકાણે
એક ટાંકો એછા થયો તે દેખાડવા માટે ધોળા દોરારો નાનો
કડકો આ ટાંકામાં ધાલવો.

એ પછીની દરેક હારમાં માળના છેડા લગી એછા
થયેલા ટાંકો અને તેની પછીના ટાંકો સાથે ગુંથો. સવળી
બાજુએ ૧૦ લીટી અથવા હાર ગણી રાકાય ત્યારે તજિ-
યાનો આકાર બનાવવા માટે હારના પહેલા એ અને છેલ્લા
એ ટાંકાને દરેક વારાફરતી હારમાં એકઠા ગુંથવા જોઈએ.
૧૪ લીટી અથવા હાર ગણી રાકાય ત્યારે ટાંકા કઠાડાલો.

પછી સાય અને ચીરેલા ગિનવતી માળની તજિયાની
અને પછવાડેની કોરોને બરોબર ભેગી કરવી જોઈએ.
આસમાની અને ધોળા ગિનને આમળા દધને કાણાંમાં આવે
એવી પાતળી દોરી બનાવવી. એક દોરીને છેડે આ-
સમાની અને ધોળા ગિનનાં ધૂમતાં ટાંકવાં જોઈએ.

(૮). બાલકની ટોપી કે નતીઓ [હૂડ]

બનાવવા વિષે.

નંબર ૧ લો.

આ નતીઓ ટ્રિએપ ટાંકા વડે ગુંથાયછે ; એ ગુંથણી
ગલપટાના જેવી સમજવી. બર્લિન ગિનની એ આંટી લેવી,
તેમાં એક ધોળી અને બીજી આસમાની બસ થશે. જો

ડાબલ બર્લિન બિન મળી રહિ તે સૌથી સાહે. (હાથી-
દાંતના સોયા મધ્યમ જાડાઈના જોઈએ.)

ધોળા બિનના ૫૮ ટાંકા બનાવો.

પહેલી હાર—એક ટાંકો સરકાવો; *દોરો સામે લાવો ;
ગુંથ્યા વગર એક ટાંકો સરકાવો; એક ટાંકો પ્લેન ગુંથો;
* આ નિશાનીથી હારના છેડા સ્થંધી ફરીથી કરો. આઠી
એક ટાંકો રહેશે તે પ્લેન ગુંથો.

બીજી હાર—એક ટાંકો સરકાવો; *દોરો સામે લાવો ;
ગુંથ્યા વગર એક ટાંકો સરકાવો. બે ટાંકા એક કરો.
* આ નિશાનીથી હારના છેડા સ્થંધી ફરીથી કરો. આઠી
એક ટાંકો રહેશે તે પ્લેન ગુંથો.

એ પછીની દરેક હાર સરખી છે. દરેક બાજુ ઉપર
દરા દરા હાર તમારે ગણી લેવી ત્યાંસ્થંધી ધોળું બિન ગુંથો.

હવે આસમાની બિન સાંધો અને ૨૭ હાર ગુંથો. એ
પ્રમાણે તમારે ટ્રિઅંગુલ ટાંકાની ૨૮ ગભી લીટી થઈ રહેશે.
૩૩ ટાંકા કાઢી નાંખો; એટલે ટ્રિઅંગુલની ૧૧ ગભી લીટી;
એ ટાંકા કેવી રીતે કાઢી નાંખવા તે બાબત પાનું ૭ મું
જુઓ. તે પછી હારના છેડા સ્થંધી ગુંથો.

ટ્રિઅંગુલની ૧૧ ગભી લીટી કાઢી નાંખીને બીજી હારનો
આરંભ કરો. ત્યારે નતીઆની વચ્ચે--તમારી સોય ઉપર
ટ્રિઅંગુલની ૬ ગભી લીટી રહેશે. ૨૫ હાર થાય ત્યાંસ્થંધી
૨૫ વખત આ છ ગભી લીટીને આગળ અને પાછળ
ગુંથો; નતીઆનો આ પાછલો ભાગ થયો. ૧૧ કાઢી નાં-
ખેલી ગભી લીટીએ જોઈ બે બાજુએ બનેલી છે તેને
આ વચલા ભાગ સાથે શીવીલો; તેમાં છ ગભી લીટીને
તમારા સોયા ઉપર હમેશા રાખવી. જ્યાંલગી આસમાની
બિન છે, ત્યાં સ્થંધી દરેક બાજુ ઉપર ટાંકા ઉઠાવો; અને

આસમાની ઊનથી બે હાર બિંમ્બાપમાં થાય ત્યાં સુધી એ ટાંકા યુથો.

હવે સરેદ ઊન સાંધો; અને બાર હાર યુથો; તે દરેક બાજુ ઉપર; પૂરું થયે કાઢી નાંખો.

ઊનની કસ આમળા દહને બનાવો; અથવા જો તમે કોરો જાણતાં હો તો એક ચેહન બનાવો; અને જો ટાંકા તમે ઊઠાવ્યા હોય, તેમાં થઈને તે ચેહનને બહાર કાઢો. આ કસને બંને છેડે ડૂમતાં મૂકીને કામ પૂરું કરો.

• ડૂમતાં બનાવવાની સમજણ આગળ જો નિયમો આપ્યા છે તેમાંથી મળી આવશે.

નતીઆની સામા જો સફેદ ભાગ હોય તેને ફેરવો; તેને દરેક છેડે સીવીલો. છાકરાંની હડપચી નીચે કસો સામેથી બાંધો.

જો નતીઆ જોઈએ તે કરતાં નાનો હોય તો, જોટલા જોઈએ તેટલા ટાંકા વધારો, અને જોટલી હાર વધારવી હોય તેટલી યુથો.

ડૂમતાં બનાવવા વિષે.

જોટલી લંબાઈનાં ડૂમતાં કરવાં હોય તેટલા લાંબા. જે-મકે બે ઇંચ, ચાર ઇંચ, છ ઇંચના કટકા કાપી કાઢો, દરેક ડૂમતામાં ઊનના કટકાની એક સરખી સંખ્યા આવવી જોઈએ. બાર કટકાનું નાનું ડૂમતું થશે; વીસ અથવા ત્રીસનું મોટું ડૂમતું થશે. એકજ જાતના ઊનનો દોરો સોયમાં પરેવો અને તમારા કટકાને ભેગા કરીને બરાબર વચ્ચેથી શીવીલો. તે પછી તે કટકાને બેવડાવો અને ઊનને બે ત્રણ વખત જોરથી આગળ પાછળ વીંટાળો. તે પછી તેને વચ્ચેથી દોરાવતી શીવીલો. એનું નામ ડૂમતાનું માથું કહેવાય.

હવે તમારી સોયને એ માથા અથવા ટોચકાની અંદર ધાલીને ઉપરથી કાઢવી; અને તમે પહેલવહેલાં ઊનના કટકાને શીઘ્ર હોય તે જગાએથી સોયને બહાર કાઢવી. એ કૂમતાને તમારી એકાદને છેડે અથવા કસને છેડે મજબૂત શીવદિ; અને તમારી સોયને એ કૂમતાની પછવાડે અંદરથી બહાર કાઢો. એટલું કામ થયા પછી દોરો કાપીલો. અને તમારી કાતરથી કૂમતાનો સફાઈદાર આકાર બનાવો.

(૯). બાલકની ટોપી કે નતીઓ (હૂડ)

બનાવવા વિષે.

નંબર ૨ બે.

અરા લોઢાની મધ્યમ જાડી સોયો ઉપર ચીરેલા ધોળા ઊનના ૧૩૦ ટાંકા બનાવો.

એક પડએ ૧૦ હાર ગણી રાકાય ત્યાં લગી આગળ અને પાછળ ખેન ગુંથો. પછી નીચેના 'આપન' નમૂનો ગુંથો.

પહેલી હાર.—*એક ગુંથો. ઊન અગાડી લાવો. ત્રણ ગુંથો. ગુંથ્યાવગર એક સરકાવો. એ ભેગા ગુંથો. ગુંથ્યા વગરનો સરકાવેલો ટાંકો ગુંથેલા ટાંકા પરથી કહાડીલો. એ ગુંથો. ઊન અગાડી લાવો. એક ગુંથો. * આ નિશાનીથી હારના છેડા લગી ફરીને કરો.

બીજી હાર.—પહેલું પાંચ હંચ લગી આ એ હાર ફરીને કરો. ટોપીના પાછલા ભાગના ટાંકા આ પ્રમાણે આછા કરવા:—

બંને બાજુએ ત્રણ હાર ગણી રાકાય ત્યાં લગી આગળ અને પાછળ ખેન ગુંથો. એક ગુંથો. હારના છેડા લગી એ ભેગા ગુંથો.

ગુંથણની બંને બાજુએ ત્રણ ત્રણ હાર થાય ત્યાંજુધી ફરીને પ્લેન ગુંથો.

એક ગુંથો. હારના છેડા લગી બે ભેગા ગુંથો. ત્રણ હારને માટે ફરીને પ્લેન ગુંથો.

એક ગુંથો. હારના છેડા લગી બે ભેગા ગુંથો.

સોયમાં ચીરેલું ઊન પરોવો. ગુંથવાની સોયમાંથી બાકી રહેલા ટાંકા કહાડી લઈ ઊન ઉપર લઈ લો. સોય કહાડી લઈ તેની જોડે ઊનની મજબૂત ગાંઠ વાળો. આ કડું એટલે ટોપી તૈયાર થશે.

હવે ટોપીના પાછલો ભાગ જે ગરદન પર પડદા જેવો લટકેછે તે ગુંથવો જોઈએ. ટોપીના તળિયાના મુઘળા મળીને આશરે ૧૦૦ ટાંકા ઉપાડી લેવાથી એ બનેછે.

પાંચ હાર પ્લેન ગુંથો.

પહેલી હાર.—એક ગુંથો. * ઊન અગાડી લાવો. બે ભેગા ગુંથો. * આ નિશાનીથી હારના છેડા લગી ફરીને કરો.

બીજી હાર—પર્લ. આશરે ચાર ઇંચ ગુંથાય ત્યાં લગી આ બે હાર ફરીને કરવી. પછી સોય પરથી ટાંકા કહાડી નાંખો.

ટોપીના આગલા ભાગ એટલે જે મોંની આસપાસ આવેછે તેને માટે કેર કે મગજ નીચે પ્રમાણે બનાવવી:— (ચીરેલા) ઘોળા અથવા રંગીત ઊનના ૮ ટાંકા બનાવો.

એક હાર પ્લેન ગુંથો.

પહેલા ટાંકામાં સોય મૂકો. ડાબા હાથની તર્જની સોયની તળે રાખો. સોય ઉપર અને આંગળીની આસપાસ ઊનની ચાર આંટી વીંટાળો. આ ચારે ગાળાને ટાંકામાંથી કહાડી લો. એની પછીના સાત ટાંકાને એજ પ્રમાણે કરવું. ફરીને પ્લેન ગુંથો.

ટોપીના આગલા ભાગને ફરી વળે એવડી લાંબી પટ્ટી થાય ત્યાં લગી એ હાર ફરી ફરીને કરવી. ટાંકા કહાડી નાંખો અને જે ૧૦ પ્લેન હારથી ટોપી રાર કરી હતી તેની ઉપર એ પટ્ટીને શીવી લેવી.

જો આ ફોર રંગીત બિનની ચુંથી હોય તો રંગીત અને ઘોળા બિનને આમળા દહને તેની કસો ખનાવવી જોઈએ. હડપચીની નીચે ટોપીની ગાંઠ બંધાયછે. કસો ટાંક્યા પછી છિડાએ પર ધૂમતાં ટાંકવાં.

(૧૦). બાઝકનું મોજું.

(બેથી ચાર વરસની ઉમરનાનું).

હરકોઈ રંગનું બિન અને ચુંથવાની ચાર સોય (પરા લોઢાની). નીચે લખેલું માળું ઢીંચણથી રાર થાયછે.

દરેક સોયપર વીસ ટાંકા આવે એમ ૬૦ ટાંકા ખનાવો.

એક હાર પ્લેન ચુંથો.

જે ટાંકા પ્લેન અને જે પલ વારાફરતી બધી મેર જે

હંચિ ગુંથો. આથી બંધ બેસતું થાયછે, તેથી પહેરેલું માળું પગમાંથી ઊતરી જતું નથી.

પછી બધી મેર ચાર હંચિ પ્લેન ગુંથો.

ધુંડી ભણી માળના પગનો આકાર બનાવવા માટે આ રીતે ટાંકા ઝોઝા કરવા :—

છેલ્લા બે અને પહેલા બે ટાંકાને બે સોય પર ઝેકકા ગુંથો. એ ટાંકા ક્યાં ઝોઝા કરવા તે બતાવવાને ટાંકામાં નાનો ઘોળો દોરો ધાલો. માળું પૂરું થાય એટલે એ દોરો કહાડી ખાંખવો.

છ હાર બધી મેર પ્લેન ગુંથો. પછી એજ જગાએ ટાંકા પાછા ઝોઝા કરવા.

છ હાર બધી મેર પ્લેન ગુંથો. પાંચ વાર ટાંકા ઝોઝા થાય ત્યાં લગી એ રીતે ફરીને કરવું.

પાંચમી વાર ટાંકા ઝોઝા થયા પછી બધી મેર બે હંચિ પ્લેન ગુંથો. એથી પગની લંબાઈ આશરે દશ કે અગીઆર હંચ થશે.

તળિયાને માટે ટાંકાના સરખા ભાગ કરવા.

ત્રણે સોય ઉપર ૫૦ ટાંકા થવા જોઈએ.

એછેા થયેલા ભાગ વચમાં રાખીને એડીને માટે તેની (ઝોઝા થયેલા ભાગની) એક બાજુના બાર ટાંકા અને બીજી બાજુના તેર ટાંકા એક સોય પર કહાડીલો. બીજી ૨૫ ટાંકાથી પગની પાટલીનો જેવો ભાગ બનશે. સહેલું પડે તેટલા સાઈ એ ટાંકાને બે ભાગ કરી બે સોય પર મૂકવા. એડી બનાવતાં સૂઝી એ ટાંકા ગુંથવા નહિ.

એડીના ૨૫ ટાંકા દોઢ હંચિ વારાફરતી પર્લ અને પ્લેન ગુંથો (એટલે અવળી બાજુ તમારી બહુ હોય ત્યારે પર્લ ગુંથવા અને સવળી બાજુ તમારી બહુ હોય ત્યારે પ્લેન ગુંથવા). એડી નીચે પ્રમાણે બનાવો :—

મોજની સવળી બાજુ તમારી બણી હોય ત્યારે પંદર ટાંકા ગુંથો. બે ટાંકા ચ્મકકા ગુંથો. ગુંથણને ફેરવો ચ્મકલે જમણા હાથની સોય ડાબા હાથમાં અને ડાબા હાથની સોય જમણા હાથમાં આવશે. * પાંચ ટાંકા પર્લ ગુંથો. બે ટાંકા સાથે ગુંથો. ગુંથણને ફેરવો.

પાંચ ટાંકા * પ્લેન ગુંથો. બે ટાંકા ભેગા ગુંથો. * આ નિશાનીથી બેઉ બાજુએ વધારે ટાંકા લેવાની જરૂર ન રહે ત્યાં લગી ચ્મ રીતે વારે વારે કરવું, અને જે છ ટાંકાથી તમે ચ્મડી બનાવી તે માત્ર રહેશે.

પછી આ દોઢ ઇંચ ગુંથણની બંને બાજુના ૧૮ ટાંકા ઊપાડી લો.

આ અરાઢ ટાંકાને અને છ ટાંકામાંના ત્રણ ટાંકાને ચ્મક સોય પર મૂકો, બાકીના ત્રણ ટાંકાને ને સામેની બાજુના ૧૮ ટાંકા ઊપાડીને બીજી સોય પર મૂકો, ને પગની પાટલીના ૨૫ ટાંકાને બે સોય પર મુક્યા હતા તેમને ત્રીજી સોય પર મૂકો. હવે ત્રણે સોયોપર ૬૭ ટાંકા થશે.

ચ્મક હાર બધી મેર પ્લેન ગુંથો.

પગની પાટલીના ઊંચા ભાગની બંને બાજુની બેઉ સોય પરના છેલ્લા બે અને પહેલા બે ટાંકાને દરેક ત્રીજી હારમાં ચ્મકકા ગુંથવા જોઈએ. ચ્મ રીતે પાંચ વાર કરવું.

આર ઇંચ બધી મેર પ્લેન ગુંથો. પગના અંગૂઠાને માટે આ પ્રમાણે ટાંકા ચ્મીછા કરવા:—

પાંચ ટાંકા પ્લેન ગુંથો અને છઠ્ઠા તથા સાતમા ટાંકાને ચ્મકકા ગુંથો. ચ્મ પ્રમાણે બધી મેર કરો.

છ હાર પ્લેન ગુંથો.

બધી મેર આર ટાંકા પ્લેન ગુંથો અને પાંચમા તથા છઠ્ઠા ટાંકાને સાથે ગુંથો.

પાંચ હાર પ્લેન ગુંથા.

બધી મેર ત્રણ ટાંકા પ્લેન ગુંથા અને ચોથા તથા પાં-
ચમા ટાંકાને ભેગા ગુંથા.

ચાર હાર પ્લેન ગુંથા.

બધી મેર બે ટાંકા પ્લેન ગુંથા અને દરેક ત્રીજા તથા
ચોથા ટાંકાને ચ્ચેકા ગુંથા.

ત્રણ હાર પ્લેન ગુંથા.

ચ્ચેક ટાંકો ગુંથા અને દરેક બીજા તથા ત્રીજા ટાંકાને
ભેગા ગુંથા.

બે હાર પ્લેન ગુંથા.

બધી મેર બધે ટાંકાને ચ્ચેકા ગુંથા અને બાકી રહેલી
સોય પરનાં ટાંકાને કહાડી નાંખો. કહાડી નાંખતી વખતે
શીવવાની સોય જોડે વળગાડવા માટે બેનનો આશરે છ
ધંચિનો લાંબો કડકો રાખવો.

(૧૧). બાલકનું કમલું.

(ત્રણ અથવા ચાર વરસની ઉંમરનાનું.)

ગુંથવાનાં સાધનો:—બર્લિનનું રંગીત બેન આશરે ચ્ચેક

બંડલ. એક જોડ હાથીદાંતની જરાક લાંબી ગુંથવાની સોય.

૧૧૦ ટાંકા બનવો. એક હાર પ્લેન ગુંથો.

પહેલી હાર.—ગિન અગાડી લાવો. ગુંથાવગર એક સરકાવો. એક ગુંથો. આ પ્રમાણે હારના છેડાલગી કરો.

બીજી હાર.—ગિન અગાડી લાવો. ગુંથાવગર એક સરકાવો. બે ભેગા ગુંથો. એના પછીની દરેક હાર આ બીજી હારની પેઠે ગુંથાયછે. એને ધ્વિએષ નમૂનો કહે-
છે. આશરે ચાર ઇંચ ગુંથ્યા પછી કમરને માટે આ પ્રમાણે ટાંકા એાછા કરવા:—

પહેલો ઘટાડો.—ગિન અગાડી લાવો. ગુંથ્યા વગર એક સરકાવો. એને ભેગા ગુંથો. એમ પંદર વાર કરો. પછી ગિન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર એક સરકાવો. પાંચને ભેગા ગુંથો. ગિન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર એક સરકાવો. બે ભેગા ગુંથો. એમ એકવીસ વાર કરો.

બીઠના વચલા ભાગમાં આ પ્રમાણે ટાંકા એાછા કરવા:—
ગિન અગાડી લાવો. ગુંથ્યા વગર એક સરકાવો. પાંચ સાથે ગુંથો. ગિન અગાડી લાવો. ગુંથ્યા વગર એક સરકાવો. પાંચ એકઠા ગુંથો. પછી ગિન અગાડી લાવો. ગુંથ્યા વગર એક સરકાવો. એને ભેગા ગુંથો. એમ એકવીસ વાર કરો. ગિન આગળ લાવો. ગુંથ્યાવગર એક સરકાવો. પાંચ ભેગા ગુંથો. પછી ગિન અગાડી લાવો. ગુંથ્યાવગર એક સરકાવો. એને ભેગા ગુંથો. એમ હારના છેડા લગી કરો.

એક ઇંચ ધ્વિએષ ગુંથો.

બીજો ઘટાડો.—ગિન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર એક સરકાવો. એને ભેગા ગુંથો. એમ ચૌદ વાર કરો. ગિન આગળ લાવો. ગુંથ્યાવગર એક સરકાવો. પાંચ ભેગા ગુંથો. ગિન આગળ લાવો. ગુંથ્યાવગર એક સરકાવો. એને ભેગા

ગુંથા. ઝમ્મ વીસ વાર કરૌ. ઊન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર ઝમ્મક સરકાવો. પાંચને ભેગા ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર ઝમ્મક સરકાવો. પાંચને ભેગા ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર ઝમ્મક સરકાવો. એને ભેગા ગુંથા. ઝમ્મ વીસ વાર કરૌ. ઊન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર ઝમ્મક સરકાવો. પાંચને ભેગા ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર ઝમ્મક સરકાવો. એને ઝમ્મકઠા ગુંથા. ઝમ્મ હારના છેડા લગી કરૌ.

ઝમ્મક ઇંચ ત્રિઝમ્માપ ગુંથા.

ત્રીજો ધટાડો.—ઊન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર ઝમ્મક સરકાવો. એને ઝમ્મકઠા ગુંથા. ઝમ્મ તેર વાર કરૌ. ઊન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર ઝમ્મક સરકાવો. પાંચને ભેગા ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર ઝમ્મક સરકાવો. એને ભેગા ગુંથા. ઝમ્મ ઝમ્માગણીસ વાર કરૌ. ઊન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર ઝમ્મક સરકાવો. પાંચને ભેગા ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર ઝમ્મક સરકાવો. પાંચને ભેગા ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર ઝમ્મક સરકાવો. એને ભેગા ગુંથા. ઝમ્મ ઝમ્માગણીસ વાર કરૌ. ઊન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર ઝમ્મક સરકાવો. પાંચને ભેગા ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર ઝમ્મક સરકાવો. એને ભેગા ગુંથા. ઝમ્મ હારના છેડા લગી કરૌ.

ત્રણ ઇંચ ત્રિઝમ્માપ ગુંથા.

પહેલો વધારો.—ઊન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર ઝમ્મક સરકાવો. એને ભેગા ગુંથા. ઝમ્મ તેર વાર કરૌ. ઊન આગળ લાવો. ઝમ્મક ઉપાડી લો. ઝમ્મક ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. ઝમ્મક ઉપાડી લો. એ ભેગા ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર ઝમ્મક સરકાવો. એને ભેગા ગુંથા. ઝમ્મ એતાળીસ વાર કરૌ. ઊન આગળ લાવો. ઝમ્મક ઉપાડી લો. ઝમ્મક

ગુથા. ઊન આગળ લાવો. ચ્મક ઉપાડી લો. એને ભેગા ગુથા. ચ્મક ગુથા. ઊન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર ચ્મક સરકાવો. એને ભેગા ગુથા. ચ્મમ હારના છેડા લગી કરો. ચ્મક ઇંચિ ધ્રિચ્મોષ ગુથા.

ખીન્ને વધારો.—ઊન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર ચ્મક સરકાવો. એને ભેગા ગુથા. ચ્મમ ચૌદ વાર કરો. ઊન આગળ લાવો. ચ્મક ઉપાડી લો. ચ્મક ગુથા. ઊન આગળ લાવો. ચ્મક ઉપાડી લો. એને ભેગા ગુથા. ઊન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર ચ્મક સરકાવો. એને ભેગા ગુથા. ચ્મમ તેંતાળીસ વાર કરો. ઊન આગળ લાવો. ચ્મક ઉપાડી લો. ચ્મક ગુથા. ઊન આગળ લાવો. ચ્મક ઉપાડી લો. એને ભેગા ગુથા. ઊન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર ચ્મક સરકાવો. એને ભેગા ગુથા. ચ્મમ હારના છેડા લગી કરો.

ચ્મક ઇંચિ ધ્રિચ્મોષ ગુથા.

હવે તમારી સોય ઉપર ધ્રિચ્મોષની ૭૩ ઊભી લીટીચ્મો કે હાર થશે.

ઝભલાના એ આગલા ભાગ અને પીઠ (પાછલા ભાગ) ને માટે ચ્મના ત્રણ ભાગ કરવા નોંધચ્મિ.

પ્રત્યેક આગલા ભાગને માટે ૧૮ હાર અને પીઠને માટે ૩૭ હાર.

આગલો પહેલો ભાગ ગુંથતી વેળા સગવડને માટે પીઠની અને આગલા ખીન્ન ભાગની ૫૫ હાર ખીજી સોય ઉપર ઉપાડી લેવી.

ઊન આગળ લાવો. ગુંથ્યાવગર ચ્મક સરકાવો. એને ભેગા ગુથા. ચ્મમ અઠાર વાર કરો. ગુંથણને ફેરવીને આગળ અને પાછળ એ ઇંચિ ધ્રિચ્મોષ ગુથા.

ઝભલાના આગલા ભાગનો આકાર બનાવવો:—

પહેલો વધારો.—ગિન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર એક સરકાવો. એને ભેગા ગુંથો. એમ સોળ વાર કરો. ગિન આગળ લાવો. એક ઉપાડી લો. એક ગુંથો. ગિન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર એક સરકાવો. એને ભેગા ગુંથો. ગુંથણુ શેરવો. બીજો ઇંચિ ત્રિએષ ગુંથો.

તેને તેજ છેડે બધો વધારો આવે તેની સંભાળ રાખવી.

બીજો વધારો.—ગિન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર એક સરકાવો. એને ભેગા ગુંથો. એમ સત્તર વાર કરો. ગિન આગળ લાવો. એક ઉપાડી લો. એક ગુંથો. ગિન આગળ લાવો. એક ઉપાડી લો. એને ભેગા ગુંથો. ગિન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર એક સરકાવો. એને ભેગા ગુંથો. ગુંથણુ શેરવો.

બીજો ઇંચિ ત્રિએષ ગુંથો.

ખભાને માટે આકાર બનાવવો.—

જેમ બગલને માટે તેને તેજ છેડે વધારો રાખ્યો હતો તેમ ખભાને માટે તેને તેજ છેડે ઘટાડો રાખવો, એટલે બગલથી ગરદન બહુ ઘટાડો રાખવો.

જે ઊભી હાર આ રીતિ કહાડી નાંખ્યા:—ગુંથ્યા વગર એક સરકાવો. એને ભેગા ગુંથો. ગુંથ્યા વગરનો સરકાવેલો ઠાંકો ગુંથેલા ઠાંકા પરથી કહાડી લો. એક ગુંથો. સોય પરનો ઠાંકો ગુંથેલા ઠાંકા પરથી કહાડી નાંખો. એને ભેગા ગુંથો. સોય પરનો પહેલો ઠાંકો ગુંથેલા ઠાંકા પરથી કહાડી નાંખો. એને ભેગા ગુંથો. એક ગુંથો. એ એક ઠાંકામાંના પહેલા ઠાંકાને ગુંથેલા ઠાંકા પરથી કહાડી નાંખો. એથી જે ઊભી હાર હવે આછી થશે.

ગરદનના ઢાળને માટે પણ એક ઊભી હાર ઉપર કહ્યા પ્રમાણે કહાડી નાંખવી જોઈએ.

સોય ઉપર આશરે ત્રણ હાર રહે ત્યાં લગી દરેક હારમાં ખભાને માટે બે હાર અને ગરદનને માટે એક હાર કહાડી નાંખવી જોઈએ.

પછી સોય પરના બધા ટાંકા કહાડી નાંખો.

પછી પીઠ ગુથો.

જે આગલા ભાગ હમણાજ ગુંથ્યો તેની છેક પાસેના પહેલા ટાંકામાં બેન સાંધો. બેન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર એક ટાંકો સરકાવો. બેને ભેગા ગુથો. એમ સાડત્રીસ વાર કરો. ગુંથણ ફેરવો. આ ૩૭ બીની હારને ચાર ઇંચ પિચ્છાવ ગુથો.

હવે ખભાનો આકાર.—

આગલા ભાગમાં જેવો ખભો લાંબો છે તેવો લાંબો થાય ત્યાં લગી દરેક હારની રાજઆતમાં બે બીની હાર કહાડી નાંખવી. પછી બાકીના ટાંકા કહાડી લો. એથી ગરદન બનેછે.

હવે ખીજો આગલો ભાગ ગુથો.

પીઠની છેક પાસેના ટાંકામાં બેન સાંધો. બેન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર એક ટાંકો સરકાવો. બેને ભેગા ગુથો. એમ અઠાર વાર કરો. ગુંથણ ફેરવો. અને પહેલા આગલા ભાગને માટે જે સ્થનાએ આપીછે તે પ્રમાણે કરો.

પછી બાંહે ગુથો. બાંહે કાંડાં આગળથી રાજ થઈ ઉપલી મેર ગુંથાયછે.

૨૮ ટાંકા બનાવો. એક હાર પ્લેન ગુથો.

પહેલી હાર.—બેન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર એક ટાંકો સરકાવો. એક ગુથો. એમ બીની હારના છેડા લગી કરો.

બીજી હાર.—બેન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર એક ટાંકો સરકાવો. બેને ભેગા ગુથો. એમ હારના છેડા લગી કરો.

ચાર ઇંચ ત્રિઝીપ ગુંથો.

ગિન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર ઝમ્ક ઠાંકો સરકાવો. એને ભેગા ગુંથો. ઝમ્ક નવ વાર કરો.

પહેલો વધારો.—ગિન આગળ લાવો. ઝમ્ક ઉપાડી લો. ઝમ્ક ગુંથો. ગિન આગળ લાવો. ઝમ્ક ઉપાડી લો. એને ભેગા ગુંથો. ગિન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર ઝમ્ક ઠાંકો સરકાવો. એને ભેગા ગુંથો. ઝમ્ક હારના છેડા લગી કરો.

ઝમ્ક ઇંચ ત્રિઝીપ ગુંથો.

બીજો વધારો.—ગિન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર ઝમ્ક ઠાંકો સરકાવો. એને ભેગા ગુંથો. ઝમ્ક દસ વાર કરો. ગિન આગળ લાવો. ઝમ્ક ઉપાડી લો. ઝમ્ક ગુંથો. ગિન આગળ લાવો. ઝમ્ક ઉપાડી લો. એને ભેગા ગુંથો. ગિન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર ઝમ્ક ઠાંકો સરકાવો. એને ભેગા ગુંથો. ઝમ્ક હારના છેડા લગી કરો.

બીજો ઇંચ ત્રિઝીપ ગુંથો.

ત્રીજો વધારો.—ગિન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર ઝમ્ક ઠાંકો સરકાવો. એને ભેગા ગુંથો. ઝમ્ક અગીઆર વાર કરો. ગિન આગળ લાવો. ઝમ્ક ઉપાડી લો. ઝમ્ક ગુંથો. ગિન અગાડી લાવો. ઝમ્ક ઉપાડી લો. એને ભેગા ગુંથો. ગિન આગળ લાવો. ગુંથ્યા વગર ઝમ્ક ઠાંકો સરકાવો. એને ભેગા ગુંથો. ઝમ્ક હારના છેડા લગી કરો.

ત્રણ ઇંચ ત્રિઝીપ ગુંથો.

પાંચ ગિભી હાર રહે ત્યાં લગી દરેક હારની રાહ આ-
તની ઝમ્ક ગિભી હાર કહાડી લઈ પછી ઝમ્ક સર્વને કહાડી
નાંખવી.

ઝમ્કજી રંગના ગિનવતી સીવણુને સીવીલો.

તેના તેજ રંગના અથવા ઘોળા બિનનો ગુંથેલો સંજ્ઞા
મુકીને ઝબલું પૂરું કરે. ગળે કસા અને કૂમતાં ટાંકો.

(૧૨). ચોલી બનાવવા વિષે.

હાથીદાંતની સોય. નં ૯

કાળા બિનની ત્રણ આંટીએ એક આંટી રાતા બિનની
જોડાએ.

પાંત્રીસ ટાંકા બનાવવા; વીસ હાર સૂઝી પ્લેન ગુંથવું.
આ પૂરું થયે બંને બાજુ ઉપર દશ દશ હારે ગણી લેવી.

એકવીસમી હાર.—બે ટાંકા ગુંથવા. એક ટાંકો બનાવો.
બાકીની હાર પ્લેન ગુંથો.

૨૨ મી હાર.—પ્લેન ગુંથો; એજ પ્રમાણે બાવીસ વાર
કરવું. તેમાં એટલી સંભાળ રાખવી કે એકજ બાજુ ઉ-
પર હમેશા વધવું.

આ પૂરું થયે સાય ઉપર ૮૭ ટાંકા થશે.

હવે બીજી વીસ હાર પ્લેન ગુંથવી.

હવે બાહિરો આરંભ કરે.

ગુંથણની જે બાજુ વધારેલી હોય, તે બાજુએ ૨૧ નવા
ટાંકા બનાવો, ફેરવો અને ૪૨ નવા ટાંકા ગુંથો.

એ પછી તમારી સાય ઉપર ૨૯ ટાંકા થશે. [એ ૨૯
ટાંકા ગુંથવાના નથી; પણ સાય ઉપર રાખવા.] એ ૪૨
ટાંકા ૫૦ હાર સૂઝી આગળ ને પાછળ ગુંથો. ૫૦ મી હાર
પૂરી થઈ. **૫૧ મી હાર.**—બે ટાંકા પ્લેન ગુંથો; પછી બે
ટાંકાને એક કરે. ૩૪ ટાંકા પ્લેન ગુંથો. (તમારી સાય ઉપર
૪ ટાંકા રહેશે.) બે ટાંકાને એક કરે. બે ટાંકા પ્લેન ગુંથો.

૫૨ મી હાર.—સઘળી પ્લેન ગુંથા.

૫૩ મી હાર.—બે ટાંકા પ્લેન ગુંથા. બે ટાંકા એક કરે; ૩૨ ટાંકા પ્લેન ગુંથા. [સોય ઉપર ૮ ટાંકા રહેશે.] બે ટાંકા એક કરે; બે ટાંકા પ્લેન ગુંથા.

૫૪ મી હાર.—સઘળી પ્લેન ગુંથા.

જે બાહે જોઈએ તે કરતાં વધારે લાંબી પડે, તે આ ચાર હાર બે વાર ફરીથી કરે. જે તમે ઉપર પ્રમાણે કરે તે તમારા નમૂનામાં ૫૦ હારને બદલે ૪૬ હાર ગુંથા.

બાહે જોઈએ તે કરતાં વધારે લાંબી હોય અથવા પાંદોળી હોય તો તે બનાવનારે તે માપીને નક્કી કરવું; અને તે મુજબ ગુંથણ બનાવવું. જે બાહે બહુ સાંકડી હોય તો બીજી વધારે હાર ઉમેરવી; અને જે બહુ લાંબી અથવા પાંદોળી હોય તો હાર કાઢી નાંખવી. બાહે જોઈએ તેટલી લાંબી થઈ હોય, તો લાલ ઊન લેવું, અને એક મગજ બનાવો. ત્રણ ટાંકા પ્લેન અને ત્રણ ટાંકા પર્લ આખી હાર ઉપર લેવા. તમને ગમે એટલી પાંદોળી એ મગજ બનાવવી, પણ ૨૦ હારની સારી દેખાયછે. પૂરું થયે ટાંકા કાઢી નાંખવા. બાહે પૂરી થઈ.

તમારી સોય ઉપર હજુ ૨૬ ટાંકા ગુંથ્યા વિનાના બાકી હશે. પેલા ૨૧ ટાંકા બનાવ્યા હોય, તે ઊઠાવો; અને એ ૨૬ માં ઉમેરો; અને એ રીતે તમારી સોય ઉપર ૪૭ ટાંકા થશે. હવે ચાંચીની પીઠ બનાવો.

વીસ હાર સ્થંધી પ્લેન ગુંથા. દરેક બાજુ ઉપર દસ દસ હાર ગણી લેવી.

૨૧ મી હાર.—બે ટાંકા પ્લેન ગુંથા; બે ટાંકા એક કરે અને બાકીની હાર પ્લેન ગુંથા. અને તેથી સંખ્યા એાછી થશે.

૨૨ મી હાર—પ્લેન ગુંથા. આવી ને આવી હાર પાંચ વાર ગુંથા. તમારી સોયની ઝમ્ક બાજુ ઉપર હવે છ હાર કમી થશે. અને ૮૧ ટાંકા રહેશે. હવે ૪૦ મી હાર સ્ક્રી પ્લેન ગુંથા. ઝમ્કલે ઝમ્ક ઝમ્ક બાજુ ઉપર ૨૦ હાર દેખાશે. ૪૦ મી હાર પૂરી થઈ.

૪૧ મી હાર—બે પ્લેન ગુંથા. ઝમ્ક ટાંકા બતાવો; બાકીની હાર પ્લેન ગુંથા.

૪૨ મી હાર.—પ્લેન ગુંથા; અને ઝમ્ક પ્રમાણે પાંચ વાર ૮૧ મી અને ૪૨ મી હાર મુજબ કરવું; અને દરેક બાજુ ઉપર છ છ હાર વધારે ગણાશે; અને સોય ઉપર ૪૭ ટાંકા થશે. તે પછી ૨૦ હાર સ્ક્રી પ્લેન ગુંથા. દરેક બાજુ ઉપર દશ દશ હાર ગણાશે. ચોળીની પીઠ હવે પૂરી થઈ.

બીજી બાંહે:—

વધારેલી બાજુ ઉપર ઝમ્કવીસ ટાંકા બતાવો; અને પહેલી બાંહે માટે ઉપર લખ્યુંછે, તે મુજબ કરો. બાંહે પૂરી થયે, ફરી પાછા તમારી સોય ઉપર ૨૬ ટાંકા રહેશે. બીજી બાંહેના ઝમ્કવીસમા ટાંકા ગિઠાવો; અને તમારી સોય ઉપર ૪૭ ટાંકા થશે. વીસ હાર સ્ક્રી પ્લેન ગુંથા.

૨૧ મી હાર.—બે ટાંકા પ્લેન ગુંથા; બે ટાંકા ઝમ્ક કરો; અને બાકીની હાર પ્લેન ગુંથા.

૨૨ મી હાર.—પ્લેન ગુંથા. ઝમ્ક પ્રમાણે દશ વાર કરવું. ઝમ્ક રીતે તમારી ચોળીની બંને બાજુ સરખી (ઢળતી) થશે; અને તમારી સોય ઉપર ૩૫ ટાંકા રહેશે. ૨૦ હાર સ્ક્રી પ્લેન ગુંથા. અને દરેક બાજુ ઉપર દશ દશ હાર ગણી લેવી; અને ત્યાર પછી કાઢી નાંખો.

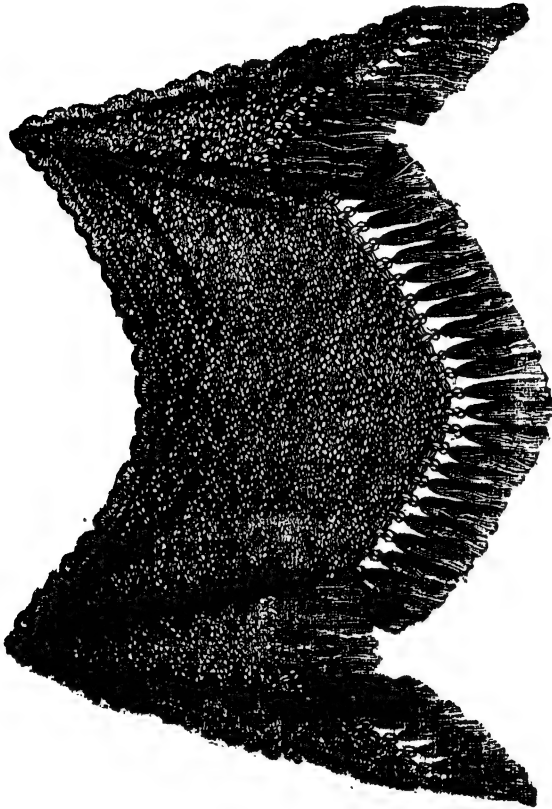
હવે બાંહોને સીવીશો; અને કાંડલો કરવાને ખભાના ભાગ ઉપર પણ શીવી લેવું અને કાંડલો બનાવવાને માટે આસ-પાસના તમામ ટાંકા ઊઠાવો; અને કાળા ઊનની બે હાર કરો.

૧ લી હાર.—ત્રણ ટાંકા પ્લેન ગુંથો; અને દોરો સામે લાવો. બે ટાંકા એક કરો. બાકીની એ હાર ઉપર પ્રમાણે કરો.

૨ જી હાર.—પ્લેન ગુંથો. કાળું ઊન કાઠી લઈ લાલ સાંધી દેવું; અને એક કાંડલો ગુંથી ત્રણ ટાંકા પ્લેન અને ત્રણ પર્લ દરેક હાર સૂધી કરવા; એટલે બંને બાજુએ તમામ પ્લેન લીટી ઉપર પ્લેન આવશે, અને પર્લ લીટી ઉપર પર્લ આવશે. ત્યાર પછી કાઠી નાંખવું.

પેટવાળ [સીધી બાજુ] ને ઊઠાવો; અને કાળા ઊનની બે હાર કરો. ૧ લી હારમાં ત્રણ ટાંકા પ્લેન ગુંથો; દોરો સામે લાવો, અને બે ટાંકા એક કરો; અને એ પ્રમાણે બાકીની હાર કરો. ૨ જી હાર પ્લેન ગુંથો; લાલ ઊન સાંધો; અને મગજ બનાવો. ત્રણ પ્લેન, અને ત્રણ પર્લ વીસ હાર સૂધી એ પ્રમાણે કર્યા કરવું.

(૧૩). શાલ ગુંથવાવિષે.

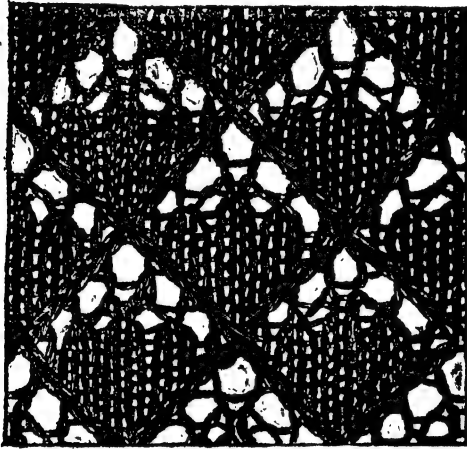
લાંબી હાથીદાંતની સોયો ઉપર હરકોઈ રંગના શેટ્લાન્ડ
ઊનના અથવા ચીરૈલા બર્લિન ઊનના ૧૯૨ ટાંકા બનાવો.

એક હાર પ્લેન ગુંથો. પછી નીચેના કૃધર ડાયામંડ,
અથવા ટ્યુલિપ નમૂનાઓમાંનો હરકોઈ નમૂનો ગુંથો.

શાલને માટે ચોરસ થાય ત્યાંલગી ગુંથો. પછી બધા ટાંકા કહાડી નાંખો. અને બધી મેર ફરતી કિનાર અથવા કાંગરા પાડીને ગુંથણો સંજાળ મૂકો.

આઠણી ગુંથવી હોય તો ટૂંક કુટ લાંબી થાય ત્યાંલગી ગુંથવું. પછી ટાંકા કહાડી નાંખવા. દરેક છેડે બધા ટાંકાને તાણીને ગુચ્છો બનાવો અને જાડું કૂમતું ટાંકીને આઠણી પૂરી કરો.

(૧૪). ડાયામંડ નમૂનો.

(શાલ બનાવવાના કામનો).

સોળે ભાગી રાકાય આઠલા ટાંકા બનાવો.

પહેલી હાર.—ત્રણ ગુંથો. બેન આગળ લાવો. બેન ભેગા ગુંથો. છ ગુંથો. બેન આગળ લાવો. બેન ભેગા ગુંથો. ત્રણ ગુંથો. આ પ્રમાણે ફરીને કરો.

ખીજી હાર.—પર્લ.

ત્રીજી હાર.—એ ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. એને ભેગા ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. એને ભેગા ગુંથા. ચાર ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. એને ભેગા ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. એને ભેગા ગુંથા. એ ગુંથા. એ પ્રમાણે ફરીને કરો.

ચોથી હાર.—પર્લ.

પાંચમી હાર.—એક ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. એને ભેગા ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. એને ભેગા ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. એને ભેગા ગુંથા. એ ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. એને ભેગા ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. એને ભેગા ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. એને ભેગા ગુંથા. એક ગુંથા. એ પ્રમાણે ફરીને કરો.

છઠ્ઠી હાર.—પર્લ.

સાતમી હાર.—ખીજી હારના જેવું.

આઠમી હાર.—પર્લ.

નવમી હાર.—પહેલી હારના જેવું.

દશમી હાર.—પર્લ.

(૧૨). વજ્રલિપ્ય નમૂનો.

(સાત બનાવવાના કામનો.)

ચોવીસે ભાગી રાકાય એટલા ટાંકા બનાવો.

પહેલી હાર.—એને ભેગા ગુંથા. આઠ ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. ચાર ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. આઠ ગુંથા. એને ભેગા ગુંથા. એ પ્રમાણે ફરીને કરો.

ખીજી હાર.—પર્લ.

ત્રીજી હાર.—એને ભેગા ગુંથા. સાત ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. એક ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. એને ભેગા ગુંથા.

એને ભેગા ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. ઝમક ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. સાત ગુંથા. એને ભેગા ગુંથા. ઝમ પ્રમાણે ફરીને કરો.

ચોથી હાર.—પલં.

પાંચમી હાર.—એને ભેગા ગુંથા. છ ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. ઝમક ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. ઝમક ગુંથા. એને ભેગા ગુંથા. એને ભેગા ગુંથા. ઝમક ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. ઝમક ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. છ ગુંથા. એને ભેગા ગુંથા. ઝમ પ્રમાણે ફરીને કરો.

છઠી હાર.—પલં.

સાતમી હાર.—એને ભેગા ગુંથા. પાંચ ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. ઝમક ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. એ ગુંથા. એને ભેગા ગુંથા. એને ભેગા ગુંથા. એ ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. ઝમક ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. પાંચ ગુંથા. એને ભેગા ગુંથા. ઝમ પ્રમાણે ફરીને કરો.

આઠમી હાર.—પલં.

નવમી હાર.—એને ભેગા ગુંથા. ચાર ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. ઝમક ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. ત્રણ ગુંથા. એને ભેગા ગુંથા. એને ભેગા ગુંથા. ત્રણ ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. ઝમક ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. ચાર ગુંથા. એને ભેગા ગુંથા. ઝમ પ્રમાણે ફરીને કરો.

દશમી હાર.—પલં.

અગીઆરમી હાર.—એને ભેગા ગુંથા. ત્રણ ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. ઝમક ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. ચાર ગુંથા. એને ભેગા ગુંથા. એને ભેગા ગુંથા. ચાર ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. ઝમક ગુંથા. ઊન આગળ લાવો. ત્રણ ગુંથા. એને ભેગા ગુંથા. ઝમ પ્રમાણે ફરીને કરો.

બારમી હાર.—પર્લ.

તેરમી હાર.—એને ભેગા ગુંથો. એ ગુંથો. ઊન આગળ લાવો. ચ્મક ગુંથો. ઊન આગળ લાવો. પાંચ ગુંથો. એને ભેગા ગુંથો. એને ભેગા ગુંથો. પાંચ ગુંથો. ઊન આગળ લાવો. ચ્મક ગુંથો. ઊન આગળ લાવો. એ ગુંથો. એને ભેગા ગુંથો. ચ્મ પ્રમાણે ફરીને કરો.

ચૌદમી હાર.—પર્લ.

પંદરમી હાર.—એને ભેગા ગુંથો. ચ્મક ગુંથો. ઊન આગળ લાવો. ચ્મક ગુંથો. ઊન આગળ લાવો. છ ગુંથો. એને ભેગા ગુંથો. એને ભેગા ગુંથો. છ ગુંથો. ઊન આગળ લાવો. ચ્મક ગુંથો. ઊન આગળ લાવો. ચ્મક ગુંથો. એને ભેગા ગુંથો. ચ્મ પ્રમાણે ફરીને કરો.

સાળમી હાર.—પર્લ.

(૧૯). ફેધર નમૂનો.

(ભિજાના ઉપલા ભાગને માટે.)

તેરે ભાગી રાકાય ચ્મટલા ટાંકા બનાવો, અને રાફ કરવા માટે ચ્મક ટાંકો વધારે બનાવો.

પહેલી હાર.—ગુંથ્યા વગર ચ્મક ટાંકો સરકાવો. * એને ભેગા ગુંથો. એને ભેગા ગુંથો. ઊન આગળ લાવો. ચ્મક ગુંથો. ઊન આગળ લાવો. ચ્મક ગુંથો. ઊન આગળ લાવો. ચ્મક ગુંથો. ઊન આગળ લાવો. ચ્મક ગુંથો. એને ભેગા ગુંથો. એને ભેગા ગુંથો. ઊન આગળ લાવો. ચ્મક પર્લ ગુંથો. ઊનને પાછળ લઈ જાઓ. અને *આ નિશાનીથી ફરીને કરો.

બીજી હાર.—પર્લ. ચ્મ એ હાર ફરીને કરો.

(૧૭). શેલ નમૂનો.

(ભોજના ઉપલા ભાગને માટે).

દશે ભાગી શકાય એટલા ટાંકા બનાવો.

પહેલી હાર.—એક ગુંથો. બેન આગળ લાવો. ત્રણ ગુંથો. ગુંથ્યા વગર એક ટકો સરકાવો. બેને ભેગા ગુંથો. ગુંથ્યા વગરનો સરકાવેલો ટકો ગુંથેલા ટાંકા પરથી કઢાડી લો. એ ગુંથો. બેન આગળ લાવો. એક ગુંથો. એ પ્રમાણે ફરીને કરો.

બીજી હાર.—પલ્લ. એ બે હાર ફરી ફરીને કરો.

(૧૮). ગોથિક નમૂનો.

(ભોજના ઉપલા ભાગને માટે).

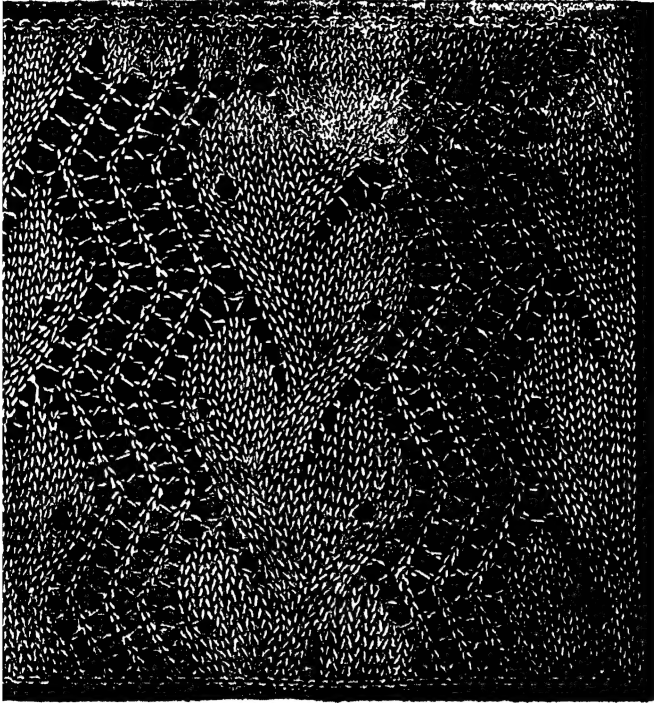
અગીઆરે ભાગી શકાય એટલા ટાંકા બનાવો.

પહેલી હાર.—એક ગુંથો. બેન આગળ લાવો. ત્રણ ગુંથો. ગુંથ્યા વગર એક ટકો સરકાવો. બેને ભેગા ગુંથો. ગુંથ્યા વગરનો સરકાવેલો ટકો ગુંથેલા ટાંકા પરથી કઢાડી લો. ત્રણ ગુંથો. બેન આગળ લાવો. એક ગુંથો. એ પ્રમાણે ફરીને કરો.

બીજી હાર.—પલ્લ. એ બે હાર ફરી ફરીને કરો.

(૧૯). લિલિ લીફ નમૂનો.

(મોજાના ઉપલા ભાગને માટે).

પાંચે ભાગી રાકાય તેટલા ટાંકા બનાવો.

પહેલી હાર.—ત્રણ ગુંથા. બેન આગળ લાવો. બેને ભેગા ગુંથા. એ પ્રમાણે ફરીને કરો.

બીજી હાર.—પલ. એ બે હાર ફરી ફરીને કરો.

